

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W MORĄGU
z dnia .....

w sprawie: *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz.1875), art.4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.487, ze zm.) oraz art.10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.783 oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U. z 2016 r., poz.1492) Rada Miejska w Morągu uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok, w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Morąga.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Morągu.

Uchwała przyjęta zgodnie z projektem przez Radę Miejską w Morągu
dnia: 23.11.2017 r.
Przewodniczący Rady Miejskiej w Morągu
Tomasz Szlachetko

BURMISTRZ MORĄGA
14-300 Morąg
ul. 11 Listopada 9

Uzasadnienie
do projektu uchwały w sprawie
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.

Program został opracowany zgodnie z założeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także z założeniami określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, o którym mowa w ustawie o zdrowiu publicznym.

Przepisy prawa zawarte w ww. ustawach zobowiązują gminy do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałaniem narkomanii.

Realizacja tych zadań została ujęta w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanym corocznie przez Radę Miejską w Morągu.

Priorytetowym celem Programu jest minimalizacja szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych użyciem alkoholu i narkotyków, zapobieganie rozwojowi używania środków oraz zwiększenie skuteczności w zakresie profilaktyki na terenie Gminy Morąg poprzez stworzenie zintegrowanego systemu współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i grupami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.

Wydatki na realizację Programu zostaną zabezpieczone w budżecie Gminy Morąg na 2018r. (są przewidziane w projekcie budżetu Gminy Morąg na 2018 r.) w oparciu o prognozowane wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W dniu 22 listopada 2017 r. przedkładany Program został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

Wykonując założenia ustawowe, zasadne i konieczne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.

BURMISTRZ
Tadeusz Sobierajski

załącznik do Uchwały nr
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
na 2018 rok**

Morąg, listopad 2017

SPIS TREŚCI

Tytuł	Strona
I. Wprowadzenie	3
II. Opis sytuacji w zakresie problemów uzależnień w Morągu	4
III. Cel strategiczny programu	11
IV. Cele szczegółowe programu	11
V. Zadania Gminnego Programu	13
VI. Zasoby Gminy w zakresie działań profilaktycznych	16
VII. Sposób realizacji	17
VIII. Postanowienia końcowe	
- zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	17
- Preliminarz wydatków	19

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych, na terenie Gminy Morąg w 2018 r. Zadania Programu są w dużej mierze kontynuacją realizacji z lat ubiegłych.

Gminny program określa zadania samorządu lokalnego w obszarze ochrony zdrowia zawarte w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii, w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowym Programie Zdrowia oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przyjmuje się, iż napój alkoholowy jest specyficznym towarem, wymaga specjalnych regulacji prawno-administracyjnych oraz finansowych umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów. W związku z powyższym stosuje się odpowiednio uchwałę Nr XLIX/668/06 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 czerwca 2006 r., ustalającą liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zmienioną uchwałą Nr XI/128/15 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 sierpnia 2015 r.

Zadanie w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, które są realizowane zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. poz. 1916).

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, zwanego dalej „NPZ” jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu.

NPZ wyznacza sześć celów operacyjnych wybranych ze względu na ich wpływ na nasze życie i zdrowie. Drugim celem operacyjnym NPZ jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Zadaniem służącymi do realizacji 2 celu operacyjnego jest prowadzenie profilaktyki uniwersalnej, profilaktyki selektywnej, profilaktyki wskazującej.

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, papierosowych, narkotykowych lub problemów związanych z innymi substancjami psychoaktywnymi. Ich celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi tych problemów w danej populacji. Działania uniwersalne mogą dotyczyć na przykład populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, populacji młodych dorosłych, populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, itd. Do działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej należą szkolne programy profilaktyczne adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi, programy podnoszenia umiejętności wychowawczych rodziców dzieci w określonym wieku, programy edukacyjne adresowane do kierowców itd.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Ten poziom profilaktyki jest adresowany do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych, narkotykowych, papierosowych lub

lekowych. Przykładem profilaktyki selektywnej mogą być działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, dzieci z rozbitych rodzin, dzieci rodziców chorych psychicznie itd. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka, demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych, narkotykowych, pierwsze objawy zaburzeń psychicznych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które mają bardzo wysoki indywidualny poziom ryzyka rozwoju problemów i jednocześnie demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych/narkotykowych lub/i innych problemów psychicznych. Nadal jednak są to działania o charakterze profilaktycznym, czyli są podejmowane wobec osób, które nie spełniają kryteriów diagnostycznych zaburzeń lub chorób wymagających leczenia (np. uzależnienie od alkoholu lub narkotyków opisane w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10). Przykładem profilaktyki wskazującej są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, które pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiają wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami, a także nadużywają alkoholu lub/i eksperymentują z narkotykami. Do profilaktyki wskazującej można również zaliczyć niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i interwencyjne podejmowane przez pracowników socjalnych, pedagogów, wolontariuszy działających w terenie (tzw. party workerów lub street workerów) podejmowane wobec młodzieży, która używa narkotyków i spotyka się w klubach lub innych miejscach zabawy i rekreacji.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na władze Gminy obowiązek prowadzenia działań zmierzających do ograniczenia dostępności do napojów alkoholowych.

W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa się następujące potrzeby ograniczające dostępność do alkoholu:

- 1) potrzeba prowadzenia w Morągu specjalistycznej placówki leczniczej, jaką jest Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia.
- 2) potrzeba prowadzenia Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy.
- 3) potrzeba prowadzenia szkoleń dla przedstawicieli poszczególnych służb i instytucji miejskich, a także podmiotów działających na terenie miasta (m.in. przedsiębiorców prowadzących sklepy, lokale gastronomiczne z napojami alkoholowymi) wskazujących na znaczenie, wagę problemów alkoholowych oraz innych uzależnień dla społeczności lokalnej.
- 4) wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
- 5) edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, w tym monitorowanie skali problemów uzależnień w środowisku lokalnym.
- 6) zainicjowanie działań pedagoga ulicznego tzw. street worker'a.

II. OPIS SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W MORAGU

Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 660 tysięcy, zaś osób pijących alkohol szkodliwie na około 2,5 mln. Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie międzynarodowej klasyfikacji chorób i problemów zdrowotnych. Alkoholizm jest chorobą śmiertelną jeżeli nie jest leczony skracając życie. We wczesnej fazie choroby alkoholizm przypomina inne problemy: złe zachowanie, brak odpowiedzialności, nie troszczenie się o innych, nieumiejętność gospodarowania pieniędzmi, gwałtowny temperament, ustawiczną chęć zabawy.

1. Mapa problemów uzależnień i innych problemów społecznych opracowana na podstawie wyników badań oraz informacji z instytucji zajmujących się pomocą osobom uzależnionym oraz ich rodzinom.

Problemy wskazane w badaniach profesjonalnych wykonanych na zlecenie Biura Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) **Problemy wskazane w Diagnostyce Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Morągu z 2012 roku:**

Za najbardziej palący problem w Gminie mieszkańcy uważają zjawisko bezrobocia oraz ubożenia. Brak pracy, perspektyw i ubóstwo części mieszkańców gminy tworzą syndrom czynników predysponujących do nadużywania alkoholu przez osoby czujące się społecznie i ekonomicznie upośledzone. Jako kolejny dotkliwy problem środowiska lokalnego został określony alkoholizm.

Analiza wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców gminy wykazała, że:

- 49% badanych twierdzi, iż spożycie alkoholu zdecydowanie wzrosło na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat, a 39% uważa, że sytuacja jest taka sama od wielu lat. Jedynie 13% respondentów uznało, że spożycie alkoholu zmalało;
- zjawiskiem stale obecnym w środowisku jest widok osób pijących w miejscach publicznych. 34% badanych twierdzi, że sytuacja nie zmienia się ani na lepsze ani na gorsze, 48% ocenia zjawisko jako bardziej dostrzegalne, chociaż 17% wysuwa tezę o poprawie stanu rzeczy w tym zakresie;
- niepokojące okazują się przekonania badanych na temat zmian w zakresie kultury picia alkoholu. Spośród mieszkańców gminy jedynie 19% uważa, że kultura picia alkoholu poprawiła się, pozostali uważają, iż jest ona na tym samym lub niższym poziomie, a tym samym często zauważalne są takie zjawiska jak upijanie się oraz awantury po alkoholu;
- pytanie dotyczące czasu, który upłynął od ostatniego spożycia alkoholu wykazało, że 69 % badanych spożywało alkohol w ciągu ostatnich trzech tygodni, w czym aż 45% w ciągu ostatniego tygodnia;
- ponad połowa (57%) badanych mieszkańców Gminy Morąg przyznaje, że pierwszy kontakt z alkoholem nastąpił przed ukończeniem 18 roku życia, przy czym 15% badanych nie pamięta lub nie chce podać momentu inicjacji alkoholowej, tak więc procent ten w rzeczywistości może być wyższy;
- jedynie 64 % badanych potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w alkoholach wysokoprocentowych;
- 22% badanych uważa, że dziecko powinno bać się rodziców, dzięki czemu łatwiej jest uzyskać posłuszeństwo i szacunek;
- aż 40% mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w wychowaniu dzieci nie powinno być prawnie zakazane.

Analiza wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży Gminy Morąg wykazała, że:

- 24% uczniów szkół podstawowych i gimnazjów zadeklarowało palenie papierosów, przy czym aż 62% badanych przyznało, że zna kogoś kto nie mając 18 lat pali papierosy, co może wskazywać na rozpowszechnienie zjawiska palenia tytoniu wśród gminnej młodzieży;
- kontakt z alkoholem deklaruje 25% uczniów, z czego większość (65%) okazjonalnie (kilka razy w roku);
- jedna czwarta uczniów przyznaje, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu;
- spośród badanych uczniów jedynie 5% przyznało, że miało kontakt z narkotykami. Najczęściej używanym narkotykiem jest marihuana (73%), na kolejnym miejscu znajduje się amfetamina (12%).
- 31% badanej młodzieży nie zna konsekwencji zdrowotnych zażywania narkotyków, a 30% nie zna także prawnych konsekwencji ich posiadania;

- zdaniem 62% uczniów, bez względu na okoliczności, rodzice nie mają prawa uderzyć swojego dziecka. W ocenie 18% mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody. Pozostałe 20 % uczniów nie wiedziało jak odpowiedzieć na pytanie o prawo rodzica do uderzenia swojego dziecka;
- w szkole czuje się bezpiecznie 89% młodzieży, pomimo tak wysokiego odsetka jedynie 20% badanych odpowiedziało, że nie zaobserwowało zjawiska przemocy rówieśniczej. Spośród młodzieży, która takie zjawisko zaobserwowało 32% przyznaje, że jest świadkiem przemocy wobec innych kilka razy w miesiącu, 27% osób raz na pół roku, a 21% uczniów spotyka się z atakami przemocy w szkole kilka razy w tygodniu;
- osobiście doświadczyło przemocy 18% uczniów, a 15% przyznaje, że są w szkole osoby których się boi;
- 33% uczniów nie posiada informacji na temat instytucji wspierających osoby z problemem alkoholowym, narkotykowym lub przemocą w rodzinie, w związku z czym nie wiedzialoby gdzie szukać pomocy.
- poza tradycyjną przemocą rówieśniczą, odnotowuje się przypadki cyberprzemocy. 44% uczniów zna przypadki związane ze złośliwymi wiadomościami wysyłanymi przez sms lub komunikatory, 36% spotkało się z opublikowanymi w Internecie obraźliwymi informacjami, 34% spotkało się z obraźliwymi mailami lub wpisami w Internecie, a 32 % uczniów zna przypadek opublikowania filmów wideo bez zgody osoby filmowanej;
- spośród uczniów gminy 17% przyznało się do bycia nie tylko świadkiem ale i ofiarą cyberprzemocy.

b) Dane uzyskane z instytucji miejskich:

Gmina Morąg liczy 24.553 mieszkańców (stan na koniec października 2017 r.), w tym 13.845 w mieście i 10.708 w środowisku wiejskim. W strukturze ludności gminnej nieznacznie dominują kobiety.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem (stan na 31.10.2017 r.) – 1.310, w tym 783 kobiety, na wsi – 678, w tym 425 kobiet, liczba bezrobotnych w mieście – 632, w tym 358 kobiet. Na koniec czerwca 2017 r. stopa bezrobocia w powiecie ostródzkim wynosiła 12,8%.

Zestawienie danych ze szkół

Placówka	Dane w roku	Liczba uczniów w szkole	Liczba uczniów ze środowiska wiejskiego	Problemy rodzin związane z alkoholem		Problemy rodzin związane z przemocą		Problemy własne uczniów niktynowy		Problemy własne uczniów alkohol		Problemy własne uczniów narkotyki		Problemy własne uczniów agresja		
Przedszkola	2015	425		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	2016	392		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	2017	264	58	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Szkoły Podstawowe	2011	1790	867	48,43%	127	7,09%	82	4,58%	11	0,61%	3	0,17%	0	0,00%	66	3,69%
	2014	1655	674	40,73%	88	5,32%	61	3,69%	3	0,18%	0	0,00%	0	0,00%	93	5,62%
	2015	1763	717	40,67%	78	4,42%	43	2,43%	7	0,39%	0	0,00%	0	0,00%	75	4,25%
	2016	1624	692	42,61%	78	4,80%	54	3,33%	1	0,61%	0	0,00%	0	0,00%	105	6,46%
	2017	2096	814	38,84%	60	2,86%	46	2,19%	27	1,29%	1	0,05%	2	0,10%	128	6,11%
Gimnazja	2011	835	407	48,74%	41	4,91%	13	1,56%	103	12,33%	20	2,39%	7	0,84%	54	6,47%
	2014	777	378	48,65%	31	3,99%	19	2,45%	93	7,21%	21	2,70%	9	1,16%	24	3,09%
	2015	712	339	47,61%	23	3,23%	9	1,26%	74	10,39%	85	11,9%	10	1,40%	78	10,9%
	2016	743	368	49,53%	21	2,83%	4	0,53%	57	7,67%	92	12,38%	8	1,76%	0	0,00%
	2017	936	527	56,30%	33	3,53%	12	1,28%	77	8,23%	96	10,26%	8	0,85%	6	0,64%

Szkoły Ponadgimnazjalne	2011	1118	492	44,00%	36	3,22%	31	2,77%	215	19,23%	24	2,14%	12	1,07%	27	2,41%
	2014	871	427	49,02%	18	2,07%	10	1,19%	196	22,50%	36	4,13%	9	1,03%	8	0,92%
	2015	670	297	44,33%	17	1,75%	13	2,28%	189	15,71%	31	9,58%	5	5,94%	7	4,24%
	2016	730	316	43,29%	16	2,19%	12	1,64%	130	17,80%	18	2,46%	3	0,41%	3	0,41%
	2017	1342	605	45,08%	51	3,80%	27	2,01%	300	22,35%	54	4,02%	28	2,09%	5	0,37%

1. W szkołach gminnych uczy się **3032** uczniów, w tym w szkołach podstawowych **2096** uczniów, w gimnazjach **936** uczniów. W dwóch szkołach ponadgimnazjalnych uczy się **1342** uczniów z naszej oraz okolicznych gmin. Łącznie do wszystkich szkół na terenie Gminy Morąg uczęszcza **4374** uczniów.

Z informacji przekazywanych przez szkoły wynika, że **60** uczniów szkół podstawowych, **33** uczniów gimnazjów oraz **51** uczniów szkół ponadgimnazjalnych wychowuje się w rodzinach z problemem alkoholowym, co stanowi **3,3 %** ogółu uczniów. W porównaniu do dwóch ostatnich lat odsetek ten nieznacznie spadł. Przy podziale na szkoły przedstawia się to następująco: wśród uczniów szkół podstawowych zaobserwowano spadek, natomiast wśród uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych wzrosła liczba osób wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym.

Problem przemocy rodzinnej dotyka **46** uczniów szkół podstawowych, **12** uczniów gimnazjów oraz **27** uczniów szkół ponadgimnazjalnych, czyli **1,9%** ogółu uczniów. Liczba rodzin, których dotyczy problem przemocy rodzinnej zmalała w szkołach podstawowych, natomiast wzrosła w szkołach gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Ogólny procent uczniów gminy Morąg wychowujących się w rodzinach z problemem przemocy zmalał.

Problem niktynizmu dotyka **27** uczniów szkół podstawowych, **77** uczniów gimnazjów oraz aż **300** uczniów szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi **9,2%** ogółu uczniów. Problem ten wśród uczniów wszystkich szkół stale wzrasta. W porównaniu do zeszłego roku wzrósł o **3,1 %**. Największy problem zaobserwować można wśród młodzieży uczęszczającej do szkół ponadgimnazjalnych, gdzie przybyło **4,5%** palaczy.

Problem spożywania alkoholu zauważono u **1** ucznia szkoły podstawowej, u **96** gimnazjalistów oraz u **54** uczniów szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi **3,5%** ogółu uczniów. Dane wyniki w zestawieniu z wynikami z 2016 roku wskazują na spadek odsetka uczniów pijących alkohol wśród gimnazjalistów oraz wzrost odsetka uczniów wśród młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych. Problem narkotykowy sygnalizowany jest u **2** uczniów szkoły podstawowej, **8** gimnazjalistów oraz u **28** uczniów szkół ponadgimnazjalnych, a więc **0,87%** ogółu wszystkich uczniów, co w zestawieniu z rokiem 2016 stanowi wzrost wyżej wymienionego problemu. Niepokojący jest fakt, że już w szkole podstawowej zaobserwowano uczniów z problemem narkotykowym, co oznacza obniżenie się wieku inicjacji narkotykowej.

Agresywne zachowanie przejawia **128** uczniów szkół podstawowych, **6** gimnazjalistów oraz **5** uczniów szkół ponadgimnazjalnych, co stanowi **3,2%** ogółu uczniów. Dane wyniki oznaczają spadek liczby uczniów z wyżej wymienionymi zachowaniami w szkołach podstawowych i ponadgimnazjalnych oraz wzrost takowych uczniów w gimnazjach.

Powyższe dane to dane szacunkowe, nie zawsze w pełni wiarygodne, gdyż dotyczą niezwykle trudnej problematyki, często głęboko ukrywanej przed światem zewnętrznym. Mogą również świadczyć o braku rozpoznania problemu w środowisku społecznym, w którym funkcjonują dzieci i młodzież naszej Gminy.

Zestawienie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu

Dane w roku	Liczba rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą	Liczba uczniów z rodzin z problemem alkoholowym korzystających z dożywiania w szkołach	Liczba przypadków przemocy w rodzinie	Liczba przypadków przemocy wobec dzieci
2009	125	92	10	9
2010	129	78	18	7
2013	121	73	58	10
2015 (IX)	123	63	34	8
2016 (IX)	125	50	32	brak danych
2017 (IX)	109	29	75	30

2. Z informacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morągu za rok 2017 (IX) wynika, że udziela on pomocy **109** rodzinom z terenu Gminy dotkniętym problemem alkoholowym, a **29** dzieci z rodzin z tym problemem ma finansowane dożywianie w szkołach, do których uczęszcza. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej odnotował **75** przypadków przemocy w rodzinie, w tym **30** przypadków przemocy wobec dzieci. Z **69** Niebieskich Kart **7** zostało założone przez MOPS, **54** przez policję, **4** przez GKRPA i **4** przez oświatę. Niepokoi fakt zerowego udziału w tej procedurze ochrony zdrowia. Powyższe dane ukazują spadek liczby rodzin z problemem alkoholowym objętych pomocą, równocześnie można zaobserwować, że w znaczącym stopniu wzrosła liczba przypadków przemocy w rodzinie, w tym wobec dzieci. Zwiększyła się także ilość założonych niebieskich kart. W bieżącym roku założono ich 21 więcej niż w poprzednim roku.

Zestawienie danych ze Straży Miejskiej

Dane w roku	Liczba interwencji z udziałem osób nietrzeźwych	Liczba pouczeń wobec osób nietrzeźwych	Liczba mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym
2009	495	338	89
2010	210	149	55
2013	227	184	37
2014	143	137	12
2015/2016	123	119	10 (na kwotę 700 zł)
2016/2017 (IX)	169	164	9

3. Na przestrzeni ostatnich trzech lat statystyki wskazują na wzrost ilości interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w związku z nadużywaniem alkoholu. W **2017 roku (IX)** Straż Miejska interweniowała w **169** zdarzeniach z udziałem osób nietrzeźwych. Zastosowano **164** pouczeń oraz wymierzono **9** mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym.

Zestawienie danych z Komisariatu Policji

Dane w roku	Liczba interwencji z udziałem osób nietrzeźwych	Liczba interwencji dotyczących przemocy	Liczba rozmów przeprowadzonych z osobami nietrzeźwymi	Liczba zatrzymanych kierowców pod wpływem alkoholu	Liczba wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców	Liczba mandatów za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym
2009	165	11	165	45	15	45
2010	280	45	280	104	3	92
2013	528	528	528	67	1	120
2014	~ 1000	339	339	61	4	162
2015/2016 (IX)	brak danych w systemie	507	brak danych	117	10	20
2016/2017 (IX)	144	36	92	47	2 (kolizje)	65 (pouczeń-239)

4. Z informacji Komisariatu Policji w Morągu za rok **2016/2017** wynika, że policjanci interweniowali **144** razy w przypadkach z udziałem osób nietrzeźwych, w tym **36** dotyczących przemocy domowej. Założono **36** Niebieskich Kart.

Policja zatrzymała do kontroli **47** kierowców będących pod wpływem alkoholu, w tym **43** kierujących pojazdami mechanicznymi i **4** osoby kierujące rowerami. Odnotowano **2** kolizje drogowe spowodowane przez pijanych kierowców. Sporządzono **6** wniosków do sądu o ukaranie, wymierzono **65** mandatów oraz aż **239** pouczeń za spożywanie alkoholu w miejscu publicznym. Biorąc pod uwagę lata poprzednie zmalała liczba interwencji z udziałem osób nietrzeźwych, liczba interwencji dotyczących przemocy oraz liczba kierowców zatrzymanych pod wpływem alkoholu. Wystawiono natomiast więcej mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych.

Radykalna zmiana danych statystycznych dotyczących przemocy domowej wiąże się ze zmianą wytycznych oraz systemów gromadzenia i przekazywania tych danych. Podejście takie mocno „zamazuje” skalę zjawiska i z pewnością powinno ulec zmianie!

Zestawienie danych z Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia

Liczba	2017	
	Ogółem	z Gminy Morąg
Zarejestrowanych pacjentów	101	94
Członków rodzin osób uzależnionych	28	28
Osób skierowanych do poradni przez GKRPA	45	45
Osób, które podjęły leczenie i je kontynuują	38	38

5. Z informacji uzyskanych z Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia wynika, że zarejestrowanych jest **94** pacjentów z Gminy Morąg. Liczba członków rodzin osób uzależnionych korzystających z pomocy poradni wynosi **28**. GKRPA skierowało do poradni 45 osób. 38 osób podjęło leczenie i je kontynuuje.

Z danych wynika, że niewiele członków rodzin alkoholików podejmuje decyzję o kontakcie z Poradnią i pracę z terapeutą, co jest niezwykle istotnym elementem procesu zdrowienia osoby uzależnionej od alkoholu. Za problem można również uznać brak podpisanego przez Poradnię kontraktu na leczenie osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

6. Do końca października bieżącego roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgłoszono 61 osób, w tym 6 kobiet. 9 osób zgłoszonych zostało przez Komisariat Policji w Morągu, 28 osób przez rodziny, 18 osób przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, 3 osoby przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 3 osoby przez kuratora. W związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie GKRPA założyła 2 Niebieskie Karty. Wysłano 215 wezwań na posiedzenia Komisji, na które zgłosiło się 69 osób (część z tych osób zgłoszona była w roku 2016). 22 osoby zadeklarowało leczenie w Poradni Terapii Uzależnień, 18 osób zobowiązało się do abstynencji, 4 osoby zadeklarowały podjęcie leczenia stacjonarnego, 2 osoby skorzystały z pomocy w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy, 12 osób nie chciało skorzystać z żadnej oferty pomocy, w stosunku do 2 osób postępowanie zawieszono (na prośbę wnioskodawców), 1 sprawę umorzono z powodu zgonu osoby zgłoszonej. Ponadto Komisja skierowała 1 wniosek do sądu (jest w toku postępowania). 7 osób oczekuje na badania biegłych sądowych. Wysłano 56 informacji do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w związku z monitorowaniem osób zobowiązanych przez Zespół do leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła (do końca października 2017 roku) 9 posiedzeń podkomisji motywacyjno-interwencyjnych, łącznie z 8 posiedzeniami ds. kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń oraz 3 posiedzenia całego składu. Zaopiniowano 11 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie gminy, w tym 4 na spożycie alkoholu poza miejscem sprzedaży oraz 7 na spożycie alkoholu w miejscu sprzedaży. W konsultacji, informacji i wsparciu w biurze oraz Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy skorzystało ponad 1900 osób.

Członkowie komisji skontrolowali 91 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 31 lokali gastronomicznych i 60 sklepów.

W Biurze Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień i Przemocy odnotowano około dwóch tysięcy przyjęć dotyczących problemów rodzinnych.

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę, można stwierdzić, iż alkohol jest powszechną używką zarówno wśród dorosłych jak również niepełnoletnich mieszkańców Gminy Morąg. Jednocześnie wśród lokalnej społeczności zaobserwowano niedostateczne poinformowanie na temat alkoholu oraz zdrowotnych i psychospołecznych konsekwencji jego spożywania. Podana sytuacja ma również miejsce w przypadku innych używek. Wśród młodzieży stale wzrasta liczba palaczy, a coraz młodsze dzieci sięgają po narkotyki nie wiedząc czym grozi ich zażywanie. Aby skutecznie rozwiązywać wyżej wymienione problemy konieczne jest podjęcie działań skierowanych nie tylko do osób uzależnionych czy pijących szkodliwie, ale również inicjowanie akcji profilaktycznych skierowanych do całej społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży. Należy położyć szczególny akcent na osłabianie czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących w szkole, rodzinie oraz środowisku lokalnym. W związku powyższym wskazana jest kontynuacja prowadzenia programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA w szkołach na terenie Gminy, a także promowanie zdrowego stylu życia oraz wskazywania alternatywnych wzorców spędzania wolnego czasu. Pożądana jest także realizacja kampanii edukacyjno-informacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców Gminy w celu uwrażliwienia lokalnej społeczności na problem uzależnień oraz

zwiększenia jej świadomości na temat szkód wynikających z picia alkoholu, palenia papierosów oraz zażywania narkotyków.

Z analizy Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych wynika, iż w Gminie znajduje się spory odsetek rodziców stosujących kary fizyczne w wychowaniu swoich dzieci, a dane z MOPS pokazują zwiększający się problem przemocy w rodzinie wobec dzieci. Warto więc zwiększać kompetencje wychowawcze rodziców poprzez prowadzenie zajęć „Szkoły dla Rodziców”, organizowanie szkoleń związanych z tą tematyką, ponadto zapewnić rodzicom dzieci sięgających po używki wsparcie oraz edukację w zakresie możliwości wspierania abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

W związku ze zwiększającą się liczbą przypadków przemocy w rodzinie, która często współwystępuje wraz z alkoholizmem istotne jest objęcie pomocą terapeutyczną całych rodzin. Należy wspierać pracę Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Morągu oraz szczególną uwagę poświęcić dzieciom i młodzieży, którzy to wychowując się w rodzinach z problemem uzależnienia czy przemocy żyją w ciągłym stresie, w poczuciu braku bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego, co powoduje określone zaburzenia emocjonalne i psychiczne. Ważne jest aby udzielić im wsparcia psychicznego oraz społecznego, a także wpierać ich rozwój osobisty. Takim miejscem może być świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii oraz grupa wsparcia dla młodzieży (klub młodzieżowy). Należałoby również poszerzać wiedzę młodzieży na temat dostępności instytucji wspomagających.

Mieszkańcy Gminy za jeden z największych problemów uznali bezrobocie i wiążące się z nim ubóstwo. Z tego względu zalecane jest aby skierować swoją pomoc w stronę osób bezrobotnych oraz bezdomnych prowadząc działania skoncentrowane na motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej, zapobieganiu rozwojowi choroby alkoholowej, a w przypadku osób uzależnionych na motywacji do podjęcia leczenia (street worker).

III. CEL STRATEGICZNY PROGRAMU

Ograniczenie występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz nowych problemów społecznych, kryminalnych i epidemiologicznych bezpośrednio z nimi związanych.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka z uwzględnieniem niżej wymienionych form oddziaływań profilaktycznych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów przedszkolnych, szkolnych, rodzinnych i wychowawczych, rówieśniczych, liczba uczestników tych programów, liczba realizatorów.

2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych.

Wskaźniki: liczba zgłoszonych do realizacji programów o udoskonalonej i zintegrowanej treści programowej

3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych

Wskaźniki: liczba realizatorów działań profilaktycznych, którzy podwyższyli swoje kwalifikacje, liczba programów zawierających nowe metody i formy oddziaływań .

4) monitorowanie działań profilaktycznych

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań monitorujących, liczba uczestników, ilość wyników pochodzących z ewaluacji poszczególnych działań, wysokość środków przeznaczonych na realizację działań.

2. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych, poprzez:

1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna

Wskaźniki: ilość medialnych akcji informacyjnych, ilość zrealizowanych edukacyjnych programów profilaktycznych adresowanych do ogółu odbiorców, liczba uczestników

2) promowanie zdrowego stylu życia, m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy dla mieszkańców Morąga, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

Wskaźniki: liczba kampanii, liczba imprez, liczba uczestników, liczba realizatorów

Wskaźniki: liczba podejmowanych akcji i kampanii informacyjnych, liczba wydawnictw na temat problemów uzależnień rozpowszechnianych w morąskich placówkach oświatowo-wychowawczych, liczba seminariów, konferencji na temat problemów uzależnień.

3. Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez:

1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników

2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim

Wskaźniki: liczba zrealizowanych szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, ilość przeprowadzonych kontroli, wyniki otrzymane z porównania z wynikami poprzednich kontroli

4. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:

1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej

Wskaźniki: ilość przeprowadzonych konsultacji specjalistycznych, zajęć terapeutycznych, warsztatów, treningów, liczba ich uczestników, w tym liczba osób kończących terapię

2) działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanej do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin

Wskaźniki: liczba osób uczestniczących w programach profilaktyki selektywnej i wskazującej, ilość programów integracyjnych

5. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

1) prowadzenie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy w rodzinie

Wskaźniki: liczba udzielonych specjalistycznych porad/konsultacji, liczba przeprowadzonych indywidualnych konsultacji specjalistycznych/zajęć terapeutycznych, liczba spotkań grupowych psychoedukacyjnych, liczba przeprowadzonych interwencji w sytuacji zagrożenia dziecka, liczba osób dorosłych korzystających z pomocy, liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą, liczba osób udzielających pomocy

2) realizację programów wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych, w tym przemocy w rodzinie
Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba osób/rodzin objętych programami, liczba realizatorów programów

3) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba przeprowadzonych konsultacji, liczba osób, które wzięły udział w programach, liczba osób korzystających z konsultacji, liczba realizatorów programów, liczba osób przeprowadzających konsultacje

4) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii, pomocy prawnej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków

Wskaźniki: liczba zrealizowanych konsultacji, form terapii, pomocy prawnej, liczba osób korzystających z tych form pomocy, liczba podmiotów współpracujących.

6. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

1) udzielanie pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz wybranych zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wskaźniki: liczba udzielonych porad, konsultacji, szkoleń, liczba uczestników, liczba realizatorów szkoleń, liczba podmiotów

2) współdziałanie z instytucjami i organizacjami, w tym:

Wskaźniki: liczba zrealizowanych działań profilaktycznych oraz terapeutycznych, liczba uczestników, liczba współpracujących podmiotów, liczba wspólnie realizowanych zadań

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadanie 1.

Działalność Biura Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) ponoszenie kosztów zatrudnienia specjalistów,
- 2) sprawowanie nadzoru, koordynacja działań i opieka merytoryczna nad prawidłową realizacją zadań Gminnego programu,
- 3) koszty utrzymania siedziby biura,
- 4) wykonywanie niezbędnych prac remontowych, adaptacyjnych i modernizacyjnych w budynku przy 5) ul. Dworcowej 7 oraz wyposażanie w niezbędny sprzęt.

Zadanie 2.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych:

1) Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz od zachowań kompulsywnych w następujących formach:

- a) konsultacje specjalistów
- b) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty i treningi
- c) pomoc i wsparcie psychologiczne

- d) zajęcia będące alternatywą wobec używania substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia
- e) wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej
- f) pomoc udzielana osobom uzależnionym od narkotyków, hazardu, internetu, nikotyny
- g) współpraca z innymi instytucjami i organizacjami w realizacji programów edukacyjno-korekcyjnych dla kierowców, którzy utracili prawo jazdy w związku z prowadzeniem pojazdów w stanie nietrzeźwości

2) Organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu terapii uzależnień.

Zadanie 3.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1) Działania na rzecz rodzin z problemem przemocy

- a) udzielanie pomocy poprzez: poradnictwo, wsparcie psychologiczne, edukację, psychoedukację, psychoterapię, konsultacje specjalistyczne, mediacje rodzinne, socjoterapię
- b) udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem przemocy w rodzinie poprzez: zajęcia edukacyjne, warsztaty umiejętności życia w rodzinie, uczestnictwo w Szkole dla Rodziców, poradnictwo oraz wykłady
- c) prowadzenie edukacji publicznej zwiększającej świadomość rodziców i opiekunów w wychowaniu dzieci i młodzieży, korygującej postawy rodzicielskie
- d) prowadzenie edukacji zwiększającej wiedzę i umiejętności specjalistów oraz rodziców z zakresu przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy
- e) realizacja założeń Gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jako zadania własnego gminy, wynikającego z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tworzonego w oparciu o Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2014-2020.

2) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych poprzez:

- a) konsultacje specjalistów
- b) zajęcia edukacyjne
- c) warsztaty umiejętności życiowych
- d) treningi zachowań
- e) poradnictwo
- f) psychoterapię
- g) socjoterapię

3) Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym – FAS.

4) Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku.

Zadanie 4.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w

szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Realizowanie, finansowanie, dofinansowywanie realizacji programów z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym:
  - a) programów informacyjno-edukacyjnych
  - b) programów środowiskowych
  - c) programów rówieśniczych
  - d) programów socjoterapeutycznych oraz innych programów zawierających elementy terapii
  - e) programów adresowanych do tzw. „grup ryzyka”, m. in.: realizacja programów interwencyjnych na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z problemem alkoholowym
  - f) programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych
  - g) programów nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej z zastosowaniem skutecznych strategii profilaktycznych oraz rozwiązań nowatorskich
  - h) programów edukacyjnych dla rodziców i wychowawców
  - i) programów realizowanych w czasie wolnym od nauki, w tym podczas ferii oraz wakacji
- 2) Prowadzenie edukacji publicznej, także we współpracy z mediami publicznymi. Organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach, akcjach profilaktycznych.
- 3) Promocja zdrowego, bezpiecznego stylu życia, zdrowia psychicznego, poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych adresowanych do mieszkańców Morąga.
- 4) Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 5) Organizowanie, współorganizowanie szkoleń, konferencji, seminariów i innych podnoszących poziom kwalifikacji realizatorów działań z zakresu profilaktyki zintegrowanej oraz problematyki uzależnień.
- 6) Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych (między innymi „dopalaczy” oraz innych środków odurzających), we współpracy ze służbami miejskimi.
- 7) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
- 8) Opracowywanie, wykonywanie materiałów służących realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 9) Zakup materiałów, wydawnictw, prasy do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 10) Inne działania z zakresu profilaktyki.

Zadanie 5.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

- 1) Udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.
- 2) Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w zakresie realizacji:
  - a) programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka
  - b) programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin

- c) programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi oraz uzależnionymi od narkotyków
  - d) organizowania imprez promujących zdrowy styl życia.
- 3) Współpraca z ruchami samopomocowymi.

Zadanie 6.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów administracyjnych z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

Zadanie 7.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

VI. ZASOBY GMINY W ZAKRESIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Morągu została powołana zarządzeniem nr 19/03 Burmistrza Morąga z dnia 11 marca 2003 roku w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na podstawie art. 41 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja powołana jest do inicjowania działań związanych z profilaktyką problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

2. Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Morągu. W ramach jej działań pomoc uzyskać mogą osoby uzależnione od alkoholu, członkowie ich rodzin oraz osoby współuzależnione. Zajęcia prowadzą specjaliści psychoterapii uzależnień.

3. Grupy samopomocowe - Anonimowych Alkoholików „Arka” i „Źródło Czystej Wody” oraz grupa Al. – Anon prowadzą na terenie naszej gminy cykliczne spotkania, których celem jest udzielanie wzajemnego wsparcia w utrzymaniu abstynencji osobom uzależnionym, zmagającym się z chorobą alkoholową i osobom współuzależnionym.

4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Morągu posiada zasoby umożliwiające organizację działań w zakresie ograniczania zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem alkoholu, przemocą i innymi czynnikami niszczącymi życie rodzinne i społeczne.

5. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zajmuje się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz ochroną ofiar przemocy w rodzinie i prowadzeniem w tym zakresie działań profilaktycznych.

6. Placówki oświatowe szkoły i przedszkola na terenie naszej gminy są odpowiedzialne za realizację programów profilaktycznych, wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka.

7. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Morągu jest placówką oświatowo - wychowawczą udzielającą dzieciom i młodzieży, rodzicom i opiekunom, nauczycielom i wychowawcom szeroko rozumianej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej. Wspomaga rozwój dzieci i młodzieży, udziela pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także wspiera rodziców i nauczycieli w zakresie działań związanych z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.

8. Miejska Biblioteka Publiczna w Morągu - prowadzone są działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie profilaktyki uzależnień, organizowane ferie letnie i zimowe dla dzieci.

9. Morąski Dom Kultury – podejmowanie działań poruszających problemy społeczne. Prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspakajającej potrzeby kulturalne mieszkańców Morąga.

10. Komisariat Policji w Morągu prowadzi kontrole kierowców w zakresie kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu, czuwa nad bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, zwalcza przestępczość, prowadzi interwencje w zakresie przemocy w rodzinach.

11. Straż Miejska w Morągu. W ramach działań prewencyjnych funkcjonariusze Straży Miejskiej egzekwują przestrzeganie zakazu spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych, doprowadzają osoby nietrzeźwe do Pomieszczenia Osób Zatrzymanych w Komisariacie Policji w Morągu lub miejsc ich zamieszkania, współdziałają z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli.

12. Organizacje pozarządowe. Organizacje pozarządowe są cennym zasobem przy realizacji działań w zakresie profilaktyki uzależnień, jak również niwelowania negatywnych skutków, zwłaszcza skutków społecznych, prowadzenia poradnictwa i konsultacji specjalistycznych oraz placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

VII. SPOSÓB REALIZACJI

1. Źródła finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z dochodów budżetu gminy z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) zadania realizowane w ramach Gminnego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych oraz innych źródeł.

2. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zgodnie z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia ogłoszonego przez Ministra PPiSS za poprzedni kwartał - przysługuje dla każdego członka za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach komisji (potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia),
- wynagrodzenie w wysokości 30 zł za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych potwierdzonej protokołem pokontrolnym.

2. Źródła finansowania programu:

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu Gminy Morąg.

pochodzące z opłat za wydawanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Sposób realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii a także kosztów z tym związanych określa Preliminarz wydatków na **kwotę 460.000 zł.**

Preliminarz wydatków
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok

I.	Działalność Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
Koszty utrzymania siedziby biura.		
Koszty zatrudnienia specjalistów, szkolenia w tym podróże służbowe, delegacje.		
Koszty niezbędnych prac remontowych budynku przy ul. Dworcowej 7 oraz wyposażenie w niezbędny sprzęt.		
Razem I		40.500
II.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.	
1.	Warsztaty i treningi terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych.	8.000
2.	Dofinansowanie szkoleń i doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego.	1.000
3.	Doposażenie Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	3.000
4.	Zakup materiałów biurowych.	500
Razem II		12.500
III.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	
1.	Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy.	15.000
2.	Stworzenie Punktu Interwencji Kryzysowej.	2.000
3.	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez udział w kampaniach.	2.000
4.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. PPwR poprzez udział w szkoleniach.	2.000
5.	Superwizja osób zajmujących się przemocą.	2.000
Razem III:		23.000

IV.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych	
1.	Utworzenie świetlicy z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na bazie lokalowej Biura Pełnomocnika Burmistrza ds. PiRPA	24.000
2.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w tym profilaktyczno – sportowych.	170.000
3.	Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców.	8.000
4.	Wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.	2.000
5.	Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.	8.000
6.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.	2.000
7.	Organizacja ferii zimowych i wypoczynku letniego.	50.000
8.	Dofinansowanie stowarzyszeń realizujących z racji zadań statutowych programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.	36.000
9.	Zakup materiałów edukacyjnych i udział w kampaniach profilaktycznych.	5.000
10.	Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej (FAS)	1.000
11.	Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.	5.000
	Razem IV:	311.000
V.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	
1.	Zatrudnienie pedagoga tzw. street worker'a.	4.000
2.	Współpraca z liderami grup samopomocowych poprzez dofinansowanie szkoleń pogłębiających umiejętności nieprofesjonalnego pomagania osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków.	4.000
3.	Wspieranie inicjatyw lokalnych w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych.	15.000

4.	Zakup książek z dziedziny psychologiczno-pedagogiczno-profilaktycznej – Miejska Biblioteka Publiczna.	3.000
Razem V:		26.000
VI.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
1.	Szkolenia w sprawie realizacji zadań wpływających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	6.000
2.	Koszty funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	17.400
3.	Badania biegłych sądowych.	3.600
Razem VI:		27.000
OGÓLEM		440.000
VII.	Przeciwdziałanie narkomanii	
1.	Szkolenia	5.000
2.	Programy profilaktyczne, spektakle profilaktyczne, debaty.	14.500
3.	Zakup materiałów edukacyjnych.	500
Razem VII:		20.000
OGÓLEM		460.000

Uchwała

Rady Miejskiej w Morągu

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie: wieloletniego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2022.

Na podstawie art.5a ust.2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), Rada Miejska w Morągu uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Wieloletni Program Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2022 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Morąga.

§3.

1. Traci moc uchwała Nr XXXIX/578/13 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie: wieloletniego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2014-2018.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. i podlega ogłoszeniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Morągu.

Sprawdzono pod względem prawnym
dnia: 30.10.2017

RADCA PRAWNY
Tomasz Szalkowski

WIELOLETNI PROGRAM WSPÓLPRACY GMINY MORĄG Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI na lata 2018-2022

Preambuła

Wieloletni Program Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi ma służyć zrównoważonemu rozwojowi Gminy Morąg, w której obywatele w tym rozwoju aktywnie uczestniczą, tworzą solidarne społeczeństwo, podejmują działania na rzecz wspólnot lokalnych, samoorganizują się w formalnych i nieformalnych strukturach i wspólnie z samorządem podejmują działania zmierzające ku realizacji celów wspólnie nakreślonych i opartych o wspólne wartości.

Program współpracy dotyczy podmiotów prowadzących swoją działalność na terenie Gminy Morąg i na rzecz jej mieszkańców. Program stworzony został w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi.

Samorząd Gminy Morąg docenia wszystkie przejawy zorganizowanej aktywności obywatelskiej skierowanej na rzecz dobra wspólnego. Jednym z filarów silnego i kreatywnego społeczeństwa obywatelskiego są niezależne organizacje pozarządowe, skupiające najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli. Niezbędne jest uczestniczenie podmiotów pozarządowych w systemie funkcjonowania gminy na zasadzie równoprawnego partnerstwa. Rada Miejska w Morągu realizując konstytucyjną zasadę pomocniczości, przy poszanowaniu autonomii i niezależności organizacji, deklaruje współpracę ze wszystkimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz mieszkańców Gminy Morąg. Skoordynowane działania samorządu i przedstawicieli organizacji pozarządowych pozwoliły na rzetelne określenie warunków tej współpracy w niniejszym Programie, co daje gwarancję efektywnej budowy społeczeństwa obywatelskiego z poszanowaniem wzajemnych praw i obowiązków.

Uchwalenie Wieloletniego Programu stwarza długofalową perspektywę, dającą podbudowę dla stabilności finansowej, merytorycznej, ciągłości działań i trwałości efektów m.in. poprzez realizację zadań w ramach umów wieloletnich.

Wieloletni Program Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi wyznacza kierunki i nadaje ramy tej współpracy na lata 2018-2022.

INFORMACJA O KONSULTACJACH PROGRAMU: projekt niniejszego Programu podlegał konsultacjom zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr XLVII/796/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 23 września 2010 r. Treść konsultowanego projektu uchwały została podana do publicznej wiadomości poprzez publikację w BIP i na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 31 października 2017 r. Ponadto do końca sierpnia 2017 r. uprawnione podmioty złożyły 2 propozycje zadań wieloletnich do niniejszego Programu. Dodatkowo projekt uchwały i zgłoszonych do niego wniosków był omawiany i pozytywnie opiniowany przez członków Wspólnego Zespołu Opiniującego w dniu 9 października 2017 r. Informacja o konsultacjach opublikowana była też w lokalnej prasie „Wiadomości Ratuszowe” w dniu 25 sierpnia br.

Rozdział I INFORMACJE OGÓLNE

§ 1.

Hełkroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) gminie - należy przez to rozumieć Gminę Morąg,
- 3) burmistrz - należy przez to rozumieć Burmistrza Morąga
- 4) organizacjach pozarządowych - należy przez to rozumieć podmioty programu - organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy,
- 5) Programie - należy przez to rozumieć Wieloletni Program Współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2022.

§2.

1. Program dotyczy podmiotów prowadzących swoją działalność na terenie Gminy i na rzecz jej mieszkańców.
2. Program tworzony jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy.
3. Projekt Programu podlega konsultacjom zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr XLVII/796/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 23 września 2010 r.

§3

PARTNERZY WSPÓLPRACY:

1. Burmistrz – organ wykonawczy Gminy, który:
  1. powołuje Pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi,
  2. powołuje organy doradcze i opiniujące działające przy samorządzie na rzecz organizacji pozarządowych;
  3. powołuje komisję konkursową do rozpatrzenia ofert na realizację zadań publicznych;
  4. proponuje priorytetowe zadania publiczne do realizacji w danym roku budżetowym w ramach rocznego programu współpracy oraz wysokość środków finansowych w budżecie Gminy na dany rok budżetowy na realizację tych zadań;
  5. ogłasza otwarty konkurs ofert na zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym;
  6. po rozstrzygnięciu otwartego konkursu ofert zleca do realizacji zadania publiczne;
  7. zleca organizacjom pozarządowym zadania publiczne w myśl art. 19a ustawy;
  8. podejmuje decyzje w sprawie udzielania organizacjom pomocy pozafinansowej;
  9. składa Radzie Miejskiej w Morągu sprawozdanie z realizacji programów.
2. Rada Miejska w Morągu – organ stanowiący i kontrolny Gminy, który:
  1. uchwalając programy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, zatwierdza priorytetowe zadania publiczne do realizacji przez samorząd;
  2. w uchwale budżetowej podejmuje decyzję o wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym,
3. Pełnomocnik ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, który:
  1. odpowiada za bieżące wypełnianie zadań wynikających ze współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi,
  2. koordynuje procedurę zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym,
  3. koordynuje i monitoruje realizację programów współpracy.
4. Wskazani przez burmistrza pracownicy Urzędu Miejskiego w Morągu i jednostek organizacyjnych Gminy:
  1. będąc członkami komisji konkursowej oceniają oferty organizacji pozarządowych
  2. prowadzą kontrolę merytoryczną realizacji poszczególnych działań Programu, w tym: kontrolę i ocenę wykonania zleconych zadań pod względem merytorycznym.
  3. kontroli realizacji zleczanych zadań pod względem finansowym dokonuje Skarbnik Gminy
5. Zespół Opiniujący – organ opiniująco-doradczy Burmistrza w sprawach dotyczących współpracy samorządu z sektorem pozarządowym, który:
  - 1) współpracuje z Burmistrzem w zakresie współpracy samorządu z sektorem pozarządowym,
  - 2) opiniuje zadania priorytetowe proponowane do realizacji w kolejnym roku budżetowym składane przez organizacje pozarządowe,
  - 3) przedkłada Burmistrzowi, do 10 października każdego roku, opinię dotyczącą proponowanych przez organizacje zadań priorytetowych, o których mowa w pkt. 2.
  - 4) kreuje współpracę między organizacjami pozarządowymi i samorządem,
  - 5) wyraża opinie w istotnych sprawach dotyczących organizacji pozarządowych.
6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy:
  1. mogą składać Burmistrzowi wnioski na priorytetowe zadania publiczne proponowane do zlecenia organizacjom pozarządowym w bieżącym i kolejnym roku budżetowym,
  2. mogą realizować zadania publiczne zlecone im przez samorząd,
  3. mogą wskazywać swoich przedstawicieli do pracy w komisji konkursowej opiniującej oferty składane do otwartego konkursu ofert,
  4. mogą wskazywać swoich przedstawicieli do pracy w zespołach opiniująco-doradczych powoływanych przez burmistrza,
  5. mogą inicjować przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie z samorządem.

Rozdział II CELE WSPÓLPRACY

§ 4

1. Cel główny

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie stopnia zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Morąg, w wyniku budowania partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim poprzez wspólną realizację ważnych celów społecznych.

2. Cele strategiczne:

- 1) budowanie kapitału społecznego;
- 2) kształtowanie postaw obywatelskich;
- 3) zwiększenie aktywności społeczności lokalnych;
- 4) wzmacnianie organizacji i ich partnerstw;
- 5) zlecanie zadań publicznych w formie umów wieloletnich

3. Cele szczegółowe

1. finansowe i pozafinansowe wspieranie przez Gminę Morąg działań i inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz zaspokajania potrzeb społeczności Gminy Morąg;
2. wzmacnianie współpracy partnerów lokalnej polityki społecznej w Gminie m.in. poprzez równy dostęp do informacji oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków;
3. tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli Gminy;
4. otwarcie samorządu na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z wnioskiem na realizację projektów konkretnych zadań publicznych.

Rozdział III ZAKRES PRZEDMIOTOWY

§5.

1. Współpraca Gminy z organizacjami obejmuje zadania z zakresu zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy będących we właściwości Gminy.

Rozdział IV OKRES REALIZACJI PROGRAMU

§6.

Wieloletni Program Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi będzie realizowany w latach 2018-2022.

Rozdział V SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

§7.

Program jest realizowany poprzez:

1. zlecanie organizacjom pozarządowym zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie, w formie powierzania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspierania realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Przy czym współpraca finansowa odbywa się pod rygorem nieważności na podstawie umów zawieranych w formie pisemnej na okres 1 roku lub okres do 5 lat, jednak nie dłużej niż okres objęty Wieloletnim Programem Współpracy oraz Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Morąg. Współpraca ta odbywa się w zakresie zadań objętych rocznym i wieloletnim programem współpracy.
2. pomoc informacyjną, organizacyjną i techniczną samorządu względem organizacji pozarządowych,
3. organizowanie i współorganizowanie spotkań, konferencji i szkoleń z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu,
4. konsultowanie z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów gminnych aktów normatywnych dotyczących działalności statutowej tych organizacji

5. tworzenie w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym,
6. pomoc w nawiązywaniu kontaktów organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej,
7. zawieranie umów partnerskich w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć,
8. współpracę w zakresie wzajemnej promocji, mającej na celu tworzenie dobrego wizerunku Gminy Morąg i organizacji pozarządowych.
9. na miarę posiadanych możliwości użyczanie organizacjom na preferencyjnych warunkach lokali na siedziby oraz na spotkania, szkolenia, itp., po wcześniejszym uzgodnieniu warunków,
10. rekomendowanie organizacji współpracujących z gminą w przypadku ubiegania się o środki finansowe ze źródeł zewnętrznych, poszukiwania partnerów itp.,
11. popularyzowanie akcji przekazywania 1% podatku dochodowego na rzecz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy.

Rozdział VI

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

§8.

W latach 2018-2022 planuje się wsparcie z budżetu Gminy zadań publicznych zleczanych organizacjom pozarządowym kwotą ok. 5.199 zł. Ostateczne kwoty przeznaczone na ich realizację wskazane będą każdorazowo w uchwałach w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morąg.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie wieloletniego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2018-2022

Okres obowiązywania uchwalonego w 2014 roku Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi kończy się w 2018 r. Do zawarcia z dniem 1 stycznia 2018 r. kolejnych umów wieloletnich na realizację zadań publicznych Gminy Morąg przez organizacje pozarządowe niezbędne jest uchwalenie Programu na kolejne lata. Wieloletni Program ma służyć zrównoważonemu rozwojowi Gminy Morąg, w której obywatele w tym rozwoju aktywnie uczestniczą. Jednym z filarów silnego i kreatywnego społeczeństwa obywatelskiego są bowiem niezależne organizacje pozarządowe, skupiające najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli. Doceniając wszystkie przejawy zorganizowanej aktywności obywatelskiej skierowanej na rzecz dobra wspólnego, proponuję uchwalenie niniejszego Programu, którego treść została opracowana w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi. Projekt Programu był konsultowany z członkami Zespołu Opiniującego w dniu 9.10. – zaopiniowany pozytywnie. Dodatkowo informacja o konsultacji treści Programu zamieszczona była w lokalnej prasie /Wiadomości ratuszowe 25 sierpnia br./, na tablicach ogłoszeń oraz na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Morągu.

Uchwalenie Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Morąg z Organizacjami Pozarządowymi stwarza długofalową perspektywę, m.in. poprzez realizację zadań w ramach umów wieloletnich, dlatego też wnoszę o podjęcie niniejszej uchwały.

BURMISTRZ
Tadeusz Sobierajski

Uchwała
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia ..... listopada 2017 r.

w sprawie: rocznego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art.5 a ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.), **Rada Miejska w Morągu uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się na rok 2018 roczny program współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w brzmieniu załącznika Nr 1 do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Morąga.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Morągu.

Sprawdzono pod względem prawnym
dnia: 29.10.2017

RADCA PRAWNY
Tomasz Szatkowski

UZASADNIENIE

Do projektu uchwały w sprawie: rocznego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2018

Art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.) nakłada na Radę Miejską w Morągu obowiązek uchwalenia do 30 listopada rocznego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, na rok 2018.

Założenia do projektu niniejszej uchwały opracowane zostały w konsultacji z organizacjami pozarządowymi i wydziałami Urzędu Miejskiego. O wynikach konsultacji z organizacjami pozarządowymi, które trwają od 31 października br. do dnia 20 listopada br. poinformuję w czasie obrad sesji Rady Miejskiej w Morągu, podczas której projekt uchwały będzie rozpatrywany.

Program określa cele, formy i zasady współpracy z organizacjami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w zakresie prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych. Określa także priorytetowe kierunki działania w 2018 r., na które przeznaczane będą ustalone w przyszłorocznym budżecie Gminy Morąg środki finansowe, o które aplikować będą organizacje pozarządowe.

W związku z powyższym wnoszę o przyjęcie niniejszego projektu uchwały.

BURMISTRZ
Tadeusz Sobierajski

Załącznik Nr 1 do uchwały
Nr .....
Rady Miejskiej w Morągu
z dnia .....listopada 2017

**Roczny program współpracy
Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi
i innymi podmiotami prowadzącymi
działalność pożytku publicznego
na rok 2018**

WSTĘP

Aktywność mieszkańców w niezależnych organizacjach pozarządowych oraz podmiotach wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zwanych w dalszej treści programu „podmiotami programu”, jest jednym z przejawów wysokiego kapitału społecznego i jednym z czynników rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Morąg. Jak co roku zgodnie z art. 5a ust. 1. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, opracowany jest roczny program współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy. Jak wynika z informacji zgromadzonych przez Urząd Miejski w Morągu sektor pozarządowy w Gminie Morąg liczy ok 70 podmiotów /stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych/.

Program obowiązuje w 2018 roku i wskazuje planowane na 2018 rok: cele główne i cele szczegółowe programu; zasady współpracy; zakres przedmiotowy; formy współpracy; priorytetowe zadania publiczne; okres realizacji programu; sposób realizacji programu; wysokość środków planowanych na realizację programu; sposób oceny realizacji programu; informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji; tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

W 2016 roku zaplanowano zlecenie zadań z budżetu Gminy Morąg na łączną kwotę 1.738.400 zł, a w 2017 r. na kwotę 2.319.294 zł. W 2018 r. planuje się zlecenie zadań na kwotę 2.124.835 zł, w tym 1.648.295 zł na zadanie „Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla mieszkańców Gminy Morąg”, przy czym zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych realizowane będą bezpośrednio przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

INFORMACJA O KONSULTACJACH PROGRAMU:

Projekt niniejszego Programu podlegał konsultacjom zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr XLVII/796/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 23 września 2010 r. Treść konsultowanego projektu uchwały został podany do publicznej wiadomości poprzez publikację w BIP i na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 31 października 2017 r. Ponadto do końca sierpnia 2017 r. uprawnione podmioty złożyły 53 propozycje zadań do niniejszego Programu. Dodatkowo projekt uchwały i zgłoszonych do niego wniosków był omawiany i pozytywnie opiniowany przez członków Wspólnego Zespołu Opiniującego w dniu 9 października 2017 r. Informacja o konsultacjach opublikowana była też w lokalnej prasie „Wiadomości Ratuszowe” w dniu 25 sierpnia br. Zaplanowane w Programie działania odpowiadają na zgłaszane przez organizacje pozarządowe zapotrzebowanie na realizację zadań Gminy Morąg.

Rozdział I

INFORMACJE OGÓLNE

§ 1.

Ilekcroć w niniejszym programie jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) gminie - należy przez to rozumieć Gminę Morąg,
- 3) podmiotach programu - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy.
- 4) programie – należy przez to rozumieć roczny program współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok.
- 5) burmistrz – należy przez to rozumieć Burmistrza Morąga.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

§2.

Przedmiotem współpracy Gminy z podmiotami Programu jest:

- 1) określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania,
- 2) realizacja zadań Gminy określonych w ustawach.

Rozdział II

INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

§3.

1. Program współpracy dotyczy podmiotów programu prowadzących swoją działalność na terenie Gminy i na rzecz jej mieszkańców.
2. Program tworzony jest w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi po rozpatrzeniu zgłaszanych przez nie propozycji zadań priorytetowych:
  1. Do końca sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek, organizacje pozarządowe składają Burmistrzowi propozycje zadań priorytetowych proponowanych do realizacji w ww. roku budżetowym. Wniosek powinien zawierać dane zawarte w załączniku Nr 4 do niniejszego Programu.
  2. Do 10 października każdego roku Zespół Opiniujący przedkłada Burmistrzowi opinię dotyczącą proponowanych przez organizacje zadań priorytetowych, o których mowa w ust. 2.1.
  3. Do 20 października każdego roku Burmistrz podaje do publicznej wiadomości priorytetowe zadania publiczne, które zostaną w pierwszej kolejności zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w następnym roku budżetowym.
3. Projekt Programu podlega konsultacjom zgodnie z zasadami określonymi w uchwale Nr XLVII/796/10 Rady Miejskiej w Morągu z dnia 23 września 2010 r.

ZASADY WSPÓŁPRACY

§4.

Współpraca Gminy z podmiotami Programu odbywa się w oparciu o zasady: partnerstwa, pomocniczości, efektywności, suwerenności stron, uczciwej konkurencji i jawności.

PARTNERZY WSPÓŁPRACY

§5.

1. Burmistrz Morąga – organ wykonawczy Gminy Morąg, który:
  1. powołuje Pełnomocnika ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi,
  2. powołuje kolegialne organy doradczo-opiniujące;
  3. powołuje komisje konkursowe do rozpatrzenia ofert na realizację zadań publicznych;
  4. proponuje priorytetowe zadania publiczne do realizacji w danym roku budżetowym w ramach rocznego programu współpracy oraz wysokość środków finansowych w budżecie Gminy na dany rok budżetowy na realizację tych zadań;
  5. proponuje priorytetowe zadania publiczne do realizacji w ramach wieloletniego programu współpracy oraz wysokość środków finansowych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Morąg na realizację tych zadań
  6. ogłasza otwarty konkurs ofert na zlecenie zadań publicznych organizacjom pozarządowym;
  7. zleca podmiotom programu do realizacji zadania publiczne
  8. podejmuje decyzje w sprawie udzielania organizacjom pomocy pozafinansowej;
  9. składa Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.
2. Rada Miejska w Morągu – organ stanowiący i kontrolny Gminy Morąg, który:
  1. uchwalając programy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, zatwierdza priorytetowe zadania publiczne do realizacji przez samorząd;
  2. w uchwale budżetowej podejmuje decyzję o wysokości środków finansowych przeznaczonych na wsparcie zadań publicznych zleczanych do realizacji organizacjom pozarządowym w danym roku budżetowym,
3. Pełnomocnik ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, który:
  1. odpowiada za bieżące wypełnianie zadań wynikających ze współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi;
  2. koordynuje procedurę zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym.
  3. monitoruje realizację programów współpracy.
4. Wskazani przez burmistrza pracownicy Urzędu Miejskiego w Morągu i jednostek organizacyjnych Gminy Morąg:
  1. będąc członkami komisji konkursowej oceniają oferty organizacji pozarządowych
  2. prowadzą kontrolę merytoryczną realizacji poszczególnych działań Programu, w tym: kontrolę i ocenę wykonania zleczonych zadań pod względem merytorycznym

3. kontroli realizacji zleczanych zadań pod względem finansowym dokonuje Skarbnik Gminy
5. Wspólny Zespół Opiniujący – organ opiniująco-doradczy Burmistrza w sprawach dotyczących współpracy samorządu z sektorem pozarządowym, który:
  - 1) współpracuje z Burmistrzem w zakresie współpracy samorządu z sektorem pozarządowym,
  - 2) opiniuje zadania priorytetowe proponowane do realizacji w kolejnym roku budżetowym składane przez organizacje pozarządowe,
  - 3) przedkłada Burmistrzowi, do 10 października każdego roku, opinię dotyczącą proponowanych przez organizacje zadań priorytetowych, o których mowa w pkt. 2.
  - 4) kreuje współpracę między organizacjami pozarządowymi i samorządem,
  - 5) wyraża opinie w istotnych sprawach dotyczących organizacji pozarządowych.
6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Morąg:
  1. mogą składać Burmistrzowi wnioski na priorytetowe zadania publiczne proponowane do zlecenia organizacjom pozarządowym w danym roku budżetowym,
  2. mogą realizować zadania publiczne zlecone im przez samorząd,
  3. mogą wskazywać swoich przedstawicieli do pracy w komisjach konkursowych opiniujących oferty składane do otwartego konkursu ofert oraz do zespołów opiniodawczo-doradczych.

FORMY WSPÓŁPRACY

§6.

Gmina realizuje zadania publiczne we współpracy z podmiotami programu w szczególności poprzez:

- 1) wspieranie/powierzenie i realizację zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
- 2) udzielanie informacji i pomocy merytorycznej przez pracowników Urzędu Miejskiego według ich kompetencji,
- 3) na miarę posiadanych możliwości bezpłatne udzielenie podmiotom programu lokali na siedziby, spotkania, szkolenia, itp., po wcześniejszym uzgodnieniu warunków,
- 4) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków, poprzez:
  - a) publikowanie na stronach internetowych Urzędu Miejskiego w Morągu i profilu społecznościowym facebook Gminy Morąg ważnych informacji dotyczących zarówno działań podejmowanych przez Gminę jak i przez organizacje pozarządowe,
  - b) przekazywanie przez organizacje pozarządowe informacji o przewidywanych lub realizowanych zadaniach sfery publicznej,
- 5) współpracę i udzielanie pomocy w zakresie pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł, w szczególności poprzez udzielanie rekomendacji, informowanie podmiotów programu o możliwości pozyskiwania takich środków, udzielanie pomocy na wniosek zainteresowanego podmiotu w zakresie wypełniania wniosków, w tym organizowanie szkoleń i spotkań informacyjnych,
- 6) konsultowanie z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów gminnych aktów normatywnych dotyczących działalności statutowej tych organizacji i podmiotów, w szczególności poprzez udostępnianie na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Morągu projektów uchwał odnoszących się do zagadnień związanych z profilem działalności podmiotów programu wraz z podaniem terminu, w którym mogą one składać pisemne opinie.
- 7) tworzenie w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów programu oraz przedstawicieli właściwych organów gminy.
- 8) współpraca w zakresie wzajemnej promocji:
  1. Gmina Morąg w miarę posiadanych możliwości będzie zamieszczała informacje o Organizacjach Pozarządowych w wydawanych przez siebie materiałach oraz na swojej stronie internetowej .
  2. Organizacje Pozarządowe uzyskujące wsparcie samorządu zobowiązane są do promowania Gminy Morąg, w szczególności w czasie działań związanych z realizacją zleconego jej zadania np. poprzez umieszczenie herbu Morąga i/lub informacji „Zadanie zrealizowano przy współudziale finansowym Gminy Morąg”.

Rozdział III

ZASADY FINANSOWANIA ZLECANYCH ZADAŃ

§7

1. Zakres realizacji działań ujętych w Programie uzależniony jest od wielkości środków finansowych przewidzianych w budżecie Gminy Morąg oraz od możliwości finansowych i organizacyjnych organizacji pozarządowych. Prognozowane kwoty przeznaczone z budżetu Gminy Morąg na realizację programu współpracy w 2018 r. wynoszą ogółem 2.124.835 zł. Ostatecznie obowiązujące kwoty wskazane będą w uchwale w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Morąg na 2018 r.
2. Organizacja pozarządowa ubiegająca się o dotację na realizację zadania publicznego w formie wspierania z budżetu Gminy Morąg zobowiązana jest wnieść finansowy wkład własny w wysokości określonej w ogłoszeniu Konkursu Ofert, jeśli formą realizacji zadania jest powierzenie finansowy wkład własny nie jest wymagany.
3. Środki własne pozafinansowe (osobowe i rzeczowe) wnoszone przez organizację pozarządową do budżetu realizowanego zadania muszą być oszacowane w następujący sposób:
  - w przypadku dobrowolnej pracy na rzecz realizacji zadania, wartość pracy musi uwzględniać ilość przepracowanych godzin oraz standardową stawkę za dany rodzaj wykonywanej pracy,
  - wartość środków własnych rzeczowych musi zostać oszacowana w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzenie należytej oceny ich wartości; wartość zaangażowana wkładu własnego musi być liczona według stawki rynkowej, cennika posiadanego przez właściciela obiektu lub sprzętu lub też amortyzacji sprzętu będącego własnością organizacji, naliczanej za okres realizacji zadania.

Rozdział IV

CELE, PRIORYTETY I DZIAŁANIA PROGRAMU ORAZ WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW FINANSOWYCH PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

§8.

CEL GŁÓWNY: pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy Morąg, w wyniku budowania partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim poprzez wspólną realizację ważnych celów społecznych.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE I DZIAŁANIA: ze względu na specyfikę sytuacji społeczno-ekonomicznej ludności zamieszkującej obszar Gminy Morąg w roku 2018 będą wspierane przez Gminę następujące zadania priorytetowe, przy czym ostateczne kwoty przeznaczone na ich realizację wskazane będą w uchwale w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Morąg na 2018 rok.:

PRIORYTET 1. - Turystyka

Działanie 1.1.

Popularyzacja walorów turystycznych i krajobrazowych Gminy Morąg wśród mieszkańców i turystów – 6.000 zł

Cele szczegółowe:

Organizowanie aktywnych form poznawania walorów turystycznych Gminy Morąg, w szczególności poprzez organizację rajdów i gier terenowych po Gminie Morąg.

Działanie 1.2.

Opracowanie i wydanie drukiem wydawnictw popularyzujących walory turystyczne Gminy Morąg – 6.000 zł

Cele szczegółowe:

Opracowanie i wydanie drukiem cyklu wydawnictw promujących i popularyzujących walory turystyczne, przyrodnicze, krajobrazowe, historyczne Gminy Morąg.

Działanie 1.3.

Popularyzacja sportów wodnych i turystyki na jeziorze Narie – 13.000 zł

Cele szczegółowe:

1. szkolenie żeglarskie dzieci i młodzieży oraz organizacja mini-regat
2. organizacja Regat Żeglarskich „O Błękitną Wstęgę Jeziora Narie”

PRIORYTET 2 . - Bezpieczeństwo obywateli – ratownictwo i ochrona mieszkańców i turystów

Działanie 2.1.

Poprawa bezpieczeństwa na j. Narie – 4.000 zł

Cele szczegółowe: poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i turystów przebywających na wodzie oraz nad wodą jeziora Narie, w tym na plażach niestrzeżonych nad tym jeziorem poprzez organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia; wzrost świadomości i umiejętności mieszkańców w zakresie ratownictwa wodnego; organizacja szkoleń w zakresie ratownictwa wodnego i wyposażenie w sprzęt ratowniczy oraz remonty i konserwacje sprzętu, działalność profilaktyczna

Działanie 2.2. Edukacja w kierunku bezpieczeństwa publicznego – 4.000 zł

Cele szczegółowe:

1. Edukacja w kierunku bezpieczeństwa publicznego, w tym sprawdzanie praktycznych umiejętności mieszkańców w stosowaniu nowoczesnych metod udzielania pierwszej pomocy, szerzenie działalności oświatowo-wychowawczej i informacyjnej w zakresie pierwszej pomocy.
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców.
3. Edukacja w kierunku kształtowania pozytywnych postaw i poprawy funkcjonowania społecznego.

PRIORYTET 3. - Edukacja

Działanie 3.1. Działania edukacyjne aktywizujące mieszkańców będących w tzw. „trzecim wieku” – 7.000 zł

Cele szczegółowe:

organizacja zajęć edukacyjnych mających na celu aktywizację mieszkańców będących w tzw. „trzecim wieku”, rozwijanie ich sprawności intelektualnej i fizycznej.

Działanie 3.2. „Fundusz Stypendialny dla uczniów szkół ponadpodstawowych, średnich i wyższych” – zadanie wieloletnie na lata 2018-2020:

rok 2018 - 30.000 zł, rok 2019 - 30.000 zł, rok 2020 - 30.000 zł.

Cele szczegółowe: pomoc stypendialna zdolnej, aktywnej i dobrze uczącej się młodzieży, pochodzącej z niezamożnych rodzin z terenu Gminy Morąg uczącej się w trybie dziennym w szkołach ponadpodstawowych, średnich i wyższych.

PRIORYTET 4. - Ochrona zdrowia

Działanie 4.1. Szkolenie dzieci i młodzieży z zakresu pierwszej pomocy – 15.000 zł

Cele szczegółowe:

nauczanie praktycznych i nowoczesnych metod udzielania pierwszej pomocy uczniom klas VI szkół podstawowych i uczniom III klas gimnazjalnych – Gminy Morąg.

Działanie 4.2. Udzielanie pomocy chorym i zagrożonym ciężkimi chorobami – 7.000 zł

Cele szczegółowe:

1. prowadzenie nieodpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w Morągu
2. profilaktyka zdrowotna i udzielanie pomocy chorym.

PRIORYTET 5. - Pomoc społeczna

Działanie 5.1. Udzielanie pomocy bezdomnym i zagrożonym bezdomnością oraz prowadzenie punktu pomocy sanitarnej i rzeczowej oraz prowadzenie punktu pomocy dla osób ubogich - 9.000 zł

Cele szczegółowe:

1. pomoc bezdomnym i zagrożonym bezdomnością poprzez: prowadzenie punktu pomocy sanitarnej, rzeczowej, żywnościowej, usług opiekuńczych i kąpielowych; organizację spotkań integracyjnych; diagnozowanie potrzeb tej grupy mieszkańców.
2. Prowadzenie punktu pomocy rzeczowej dla osób ubogich.

Działanie 5.2.

Świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla mieszkańców Gminy Morąg – zadanie wieloletnie na lata 2018-2020 – rok 2018: 1.648.295 zł; rok 2019: 1.702.538 zł; rok 2020: 1.757.600 zł

Cele szczegółowe:

1. świadczenie w okresie od 1.01.2018 r. do 31.12.2020 r. usług opiekuńczych, określonych w art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (j.t. z 2017 r., Dz. U., poz. 1769),
2. udzielanie pomocy osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona,
3. udzielanie pomocy osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
4. usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

PRIORYTET 6. - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Działanie 6.1. Rozwijanie kultury muzycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – 21.000 zł

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie kultury muzycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych poprzez organizację wydarzeń muzycznych o charakterze konkursowym, jak również w formie koncertów.
2. Prezentacja umiejętności wokalnych i instrumentalnych, wykonawców, w tym prezentacja dorobku muzycznego lokalnych grup muzycznych i placówek oświatowych Gminy.
3. Edukacja muzyczna mieszkańców.

Działanie 6.2. Rozpowszechnianie lokalnej twórczości artystycznej i prowadzenie galerii w ratuszu – 5.000 zł

Cele szczegółowe:

Prowadzenie galerii sztuki w ratuszu w Morągu oraz prowadzenie warsztatów artystycznych i organizacja wystaw.

Działanie 6.3. Rozwój świadomości obywatelskiej i kulturowej poprzez organizację Jarmarku Morąskiego – 9.000 zł

Cele szczegółowe:

Organizacja imprezy plenerowej w Morągu o charakterze wystawienniczym i promocyjnym, w tym min. w formie: stoisk; warsztatów rzemiosła tradycyjnego; animacji plenerowych, z naciskiem na promocję wyrobów użytkowych, artystycznych, naturalnych, rękodzielniczych, artykułów spożywczych, kolekcjonerskich i antyków. Z udziałem podmiotów branży turystycznej.

PRIORYTET 7. - Rozwój kultury fizycznej, sportu i rekreacji wśród dzieci, młodzieży i dorosłych

Działanie 7.1. Szkolenie sportowe oraz organizacja i uczestnictwo w zawodach sportowych dzieci i młodzieży – 85.000 zł

Działanie 7.2. Szkolenie sportowe oraz organizacja i uczestnictwo w zawodach sportowych osób dorosłych – 229.000 zł

Cele szczegółowe do działań 7.1. i 7.2.:

1. Udział w zawodach i rozgrywkach sportowych;
2. Popularyzacja sportu, jako formy aktywnego spędzania czasu wolnego i zdrowego trybu życia;
3. Organizacja rozgrywek sportowych na terenie Gminy Morąg;
4. Poprawa warunków uprawiania sportu przez członków klubów sportowych, w tym zakup sprzętu sportowego.
5. Zwiększanie dostępności społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez kluby sportowe.

Działanie 7.3. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców Gminy Morąg – 26.540 zł

Cele szczegółowe:

Organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych propagujących i promujących zdrowy styl życia wśród mieszkańców Gminy Morąg ze szczególnym uwzględnieniem ciekawych inicjatyw sportowych i sportowo-rekreacyjnych.

Roczny Program nie zawiera zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, które są realizowane bezpośrednio przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział V

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

§9.

Program jest realizowany w szczególności poprzez:

1. zlecanie organizacjom pozarządowym zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie, w tym w szczególności: w formie powierzania wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspierania realizacji zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji. Przy czym współpraca finansowa odbywa się pod rygorem nieważności na podstawie umów zawieranych w formie pisemnej na okres 1 roku lub okres do 5 lat, jednak nie dłużej niż okres objęty wieloletnim programem współpracy oraz Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Morąg. Współpraca ta odbywa się w zakresie zadań objętych rocznym i wieloletnim programem współpracy.
2. pomoc informacyjną, organizacyjną i techniczną samorządu względem organizacji pozarządowych,
3. organizowanie i współorganizowanie spotkań, konferencji i szkoleń z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu,
4. konsultowanie z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów gminnych aktów normatywnych dotyczących działalności statutowej tych organizacji
5. tworzenie w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym,
6. pomoc w nawiązywaniu kontaktów organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej,
7. zawieranie umów partnerskich w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć,
8. współpraca w zakresie wzajemnej promocji, mającej na celu tworzenie dobrego wizerunku.

Rozdział VI

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

§ 10

1. Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy za rok 2018 Burmistrz przedstawi Radzie w terminie do 31 maja 2019 r.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w pkt. 2 zostanie umieszczone w BIP Urzędu.

§ 11

1. Realizacja Programu współpracy jest poddana ewaluacji mającej na celu ocenę wykonania Programu.
2. W celu monitorowania realizacji programu współpracy ustala się następujące wskaźniki ewaluacji:
  1. Środki przeznaczone na realizację Programu: wysokość udzielonych dotacji
  2. Środki finansowe przeznaczone na realizację poszczególnych zadań: wysokość dotacji
  3. Liczba złożonych ofert.
  4. Liczba organizacji pozarządowych składających oferty.
  5. Liczba umów zawartych na realizację zadań publicznych
  6. Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne.
  7. Liczba umów, które nie zostały zrealizowane (rozwiązane, zerwane lub unieważnione).
  8. Liczba lokali udostępnionych przez Gminę organizacjom pozarządowym na siedzibę.

Rozdział VII
TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA
OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

§ 12

1. Komisja Konkursowa, zwana dalej „Komisją”, powoływana jest przez Burmistrza Morąga do rozpatrywania ofert organizacji pozarządowych składanych w ramach otwartego konkursu ofert przeprowadzanego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (*t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.*) i uchwale w sprawie: rocznego programu współpracy Gminy Morąg z organizacjami pozarządowymi oraz ogłoszeniu o konkursie.
2. Zadaniem Komisji jest ocena ofert złożonych na otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych zleconych przez Gminę Morąg organizacjom pozarządowym oraz podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz przedłożenie Burmistrzowi propozycji wyboru ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji.
3. Do każdego konkursu powoływana jest odrębna komisja konkursowa.
4. Komisja konkursowa powoływana jest w składzie 7 osób, w tym:
  - 5 przedstawicieli Burmistrza, w tym przedstawiciele komórek merytorycznych Urzędu,
  - 2 przedstawicieli organizacji pozarządowych – wskazanych pisemnie przez organizację, odrębnie do każdego konkursu, w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia otwartego konkursu ofert. Decyduje kolejność zgłoszeń.
5. W przypadku nie wskazania przedstawicieli organizacji pozarządowych do składu komisji konkursowej burmistrz może powołać komisję w składzie 6 osób.

§ 13

1. Do członków komisji konkursowej biorących udział w opiniowaniu ofert stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. (Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz.1257 z póź. zm.) dotyczące wyłączenia z postępowania konkursowego.
2. Posiedzenia komisji mogą się odbywać przy obecności minimum połowy jej składu.
3. Udział w pracach komisji konkursowej jest nieodpłatny i nie przysługuje zwrot kosztów podróży.

§ 14

1. Członkowie komisji wybierają spośród siebie przewodniczącego.
2. Funkcję sekretarza Komisji pełni pełnomocnik burmistrza ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi.

§ 15

1. Otwarcie i rozpatrzenie ofert przez Komisję następuje w terminie wskazanym w ogłoszeniu o konkursie.
2. Posiedzenie, na którym dokonuje się otwarcia ofert odbywa się z udziałem oferentów. Na posiedzeniu z udziałem oferentów Komisja przedstawia: liczbę i rodzaj złożonych ofert, oraz ich wartość kwotową.
3. Posiedzenie, na którym odbywa się ocena formalna i merytoryczna ofert odbywa się na posiedzeniu zamkniętym bez udziału oferentów.

§ 16

Komisja, podczas oceny formalnej i merytorycznej ofert, dokonuje kolejno następujących czynności:

- 1) otwiera koperty z ofertami,
- 2) ustala, które z ofert spełniają warunki formalne określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ogłoszeniu o konkursie,
- 3) odrzuca oferty nie odpowiadające warunkom określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ogłoszeniu o konkursie lub zgłoszone po wyznaczonym terminie,
- 4) rozpatruje merytorycznie oferty spełniające warunki określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ogłoszeniu o konkursie:
  - a) oceniając możliwość realizacji zadania przez organizację pozarządową i podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego,
  - b) oceniając przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania,

- c) uwzględniając wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania, oraz wysokość proponowanych środków własnych,
  - d) oceniając proponowaną jakość wykonania zadania
- 5) wskazuje oferty, na które proponuje się udzielenie dotacji albo nie przyjmuje żadnej z ofert.

§ 17

1. Ocena formalna ofert dokonywana jest przez członków Komisji Konkursowej łącznie poprzez wypełnienie 1 egzemplarza formularza Karty Oceny Formalnej Oferty stanowiącej załącznik Nr 1 do niniejszego Programu.
2. Oferty, które nie uzyskały pozytywnej oceny formalnej nie podlegają ocenie merytorycznej i zostają odrzucone.
3. Ocena merytoryczna ofert, które uzyskały pozytywną ocenę formalną, dokonywana jest indywidualnie przez członków Komisji poprzez przyznanie określonej liczby punktów na formularzu Karty Oceny Merytorycznej Oferty stanowiącej załącznik Nr 2 do niniejszego Programu.
4. Ocenę merytoryczną Komisji ustala się przez zsumowanie ocen przydzielonych ofercie przez poszczególnych członków Komisji na Formularzu Karty Zbiorczej Oceny Merytorycznej Oferty stanowiącej załącznik Nr 3 do niniejszego Programu.

§ 18

W razie, gdy do postępowania konkursowego zgłoszona została tylko jedna oferta, Komisja może przyjąć tę ofertę, jeżeli stwierdzi, że spełnia ona wymagania określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ogłoszeniu o konkursie.

§ 19

1. Z przebiegu konkursu sporządza się protokół, który powinien zawierać:
  - 1) oznaczenie miejsca i czasu konkursu,
  - 2) imiona i nazwiska członków Komisji Konkursowej,
  - 3) liczbę zgłoszonych ofert,
  - 4) wskazanie ofert odpowiadających warunkom określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ogłoszeniu o konkursie,
  - 5) wskazanie ofert nie odpowiadających warunkom określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i ogłoszeniu o konkursie lub zgłoszonych po terminie.
  - 6) wskazanie ofert odrzuconych ze względu na negatywną ocenę formalną.
  - 7) wskazanie ofert odrzuconych ze względu na negatywną ocenę merytoryczną.
  - 8) liczbę punktów przyznanych poszczególnym ofertom w ocenie merytorycznej
  - 9) wskazanie wybranych ofert, na które proponuje się udzielenie dotacji
2. Protokół podpisują członkowie Komisji obecni na posiedzeniu Komisji.

§ 20

Przeprowadzona przez Komisję ocena ofert oraz propozycja rozstrzygnięcia konkursu przedstawiana jest Burmistrzowi, który dokona ostatecznego wyboru ofert i zdecyduje o wysokości dotacji.

§ 21

Komisja konkursowa rozwiązuje się z chwilą rozstrzygnięcia konkursu ofert.

Rozdział VIII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§22

Burmistrz Morąga może określić w ciągu roku kolejne zadania i ogłosić otwarte konkursy na ich realizację przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

§23

Dotacje, o których mowa w ustawie, nie mogą być wykorzystane na:

- 1) pokrycie deficytu zrealizowanych wcześniej przedsięwzięć,
- 2) działalność gospodarczą podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego,
- 3) udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym,
- 4) działalność polityczną i religijną.
- 5) pokrycie kosztów stałych zleceniobiorcy nie związanych z realizacją zadania publicznego.

§ 24

Po rozstrzygnięciu konkursu przekazanie środków finansowych na realizację określonego zadania odbywa się na podstawie umowy zawartej pomiędzy Burmistrzem Morąga a organizacją pozarządową lub innym podmiotem działającym w sferze pożytku publicznego.

KARTA OCENY FORMALNEJ OFERTY

na realizację zadania
.....

Nazwa oferenta:		Numer oferty:
I. Warunki formalne		TAK / NIE T / N
1	Czy oferta została złożona przez podmiot uprawniony do uczestnictwa w otwartym konkursie ofert?	
2	Czy oferta została złożona w zamkniętej odpowiednio opisanej kopercie?	
3	Czy oferta została złożona w terminie określonym w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert?	
4	Czy oferta została złożona na obowiązującym wzorze oferty?	
5	Czy w złożonej ofercie przedstawiono szczegółową kalkulację kosztów zadania?	
6	Czy organizacja wniosła wymagany wkład finansowy własny?	
7	Czy w złożonej ofercie przedstawiono szczegółowy zakres rzeczowy zadania?	
8	Czy w złożonej ofercie przedstawiono szczegółowy harmonogram realizacji zadania?	
9	Czy oferta została podpisana przez osoby upoważnione do reprezentacji?	
10	Czy do oferty dołączone są wymagane załączniki?	
	- pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli	
	- oświadczenie	
Oferta spełnia warunki formalne i jest dopuszczona do oceny merytorycznej		

Podpisy członków Komisji:

Morąg, dn. ....

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ OFERTY

na realizację zadania

.....

Nazwa oferenta:		Nr oferty:	
		Liczba przyznanych punktów	Max. liczba pkt.
I.	Celowość i zasadność zadania: Cel zadania; Zakładane rezultaty realizacji zadania; Potrzeby wykonania zadania		10
II.	Przedstawiona kalkulacja kosztów realizacji zadania i jego zakres: Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów Kosztorys ze względu na źródła finansowania Pozafinansowy wkład własny w realizację zadania Zakres rzeczowy zadania Liczbowe określenia skali działań podejmowanych przy realizacji zadania, w tym liczba odbiorców zadania Harmonogram planowanych działań		30
III.	Inne wybrane informacje dotyczące zadania Posiadane zasoby kadrowe Dotychczasowe doświadczenia w realizacji zadań podobnego rodzaju Informacje na temat dotychczasowych zadań realizowanych we współpracy z administracją publiczną		5
RAZEM			45

Podpis członka Komisji:

Morąg, dn. ....

ZBIORCZA KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ OFERTY

na realizację zadania:

Lp	Imię i nazwisko członka Komisji	Oferta nr 1	Oferta nr 2	Oferta nr 3	Oferta nr 4	Oferta nr 5	Oferta nr 6	Oferta nr 7
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
Łączna suma unktów								
Średnia ocena punktowa oferty								

Podpisy członków Komisji:

**Zgłoszenie propozycji zadania priorytetowego
do Rocznej Programu Współpracy Gminy Morąg i Organizacji Pozarządowych**

INFORMACJA O ORGANIZACJI ZGŁASZAJĄCEJ PROPOZYCJĘ ZADANIA

1. Nazwa organizacji, imię i nazwisko przedstawiciela organizacji
2. Adres organizacji, telefon, fax, e-mail
3. Nazwa Rejestru i nr wpisu do rejestru/ewidencji.

INFORMACJE O ZADANIU

1. Nazwa zadania
2. Opis zadania (problem, który poprzez realizację zadania zostanie rozwiązany; cel zadania; działania podjęte w związku z realizacją zadania; efekty uzyskane w wyniku realizacji zadania)
3. Data rozpoczęcia i zakończenia zadania
4. Liczba osób zaangażowanych w realizację zadania
5. Liczba osób - mieszkańców Gminy Morąg , do których zadanie będzie skierowane
6. Przewidywany całkowity koszt realizacji wnioskowanego zadania
7. Przewidywana wysokość wsparcia wnioskowanego zadania z budżetu Gminy Morąg